

PUITMAJAD - PRANTSUSMAA

Ülevaade turusuundumustest ja võimalustest

Turu suurus, potentsiaalsete klientide arv, võrdlus teiste sektoritega

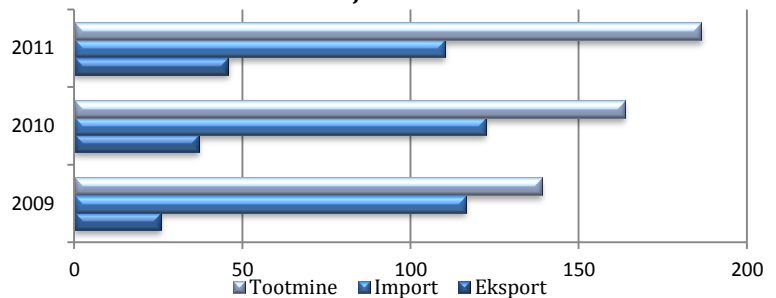
2011. aastal tootis Prantsusmaa 8,7 miljonit m³ saematerjali ja puitplaate. Saematerjali import moodustas 3,4 miljonit m³, mis näitab, et Prantsusmaa turul kasutatakse peamiselt kohalikku materjali. Riikliku metsaameti sõnul on Prantsusmaa metsa osakaalu poolest Euroopa kolmas riik; metsad katavad 16 miljonit hektarit, millest 2/3 on leht- ja 1/3 okaspuumetsad. Kohalikud ühendused ja ametiasutused, näiteks Prantsusmaa riiklik metsaorganisatsioon National Federation of the Forest Community in France julgustavad ettevõtteid imporditud puidu asemel kasutama kohalikku. Sellest hoolimata ei edene kohalike metsaomanike ja puidutoodete valmistajate koostöö. Organisatsioon rõhutab, et kohalikel ettevõtetel napib vahendeid tootmise parandamiseks investeerimiseks. Organisatsioon National Observatory of Wood Construction märgib, et Rhone-Alpes'i ja Prantsusmaa kagupiirkonna ettevõtted kasutavad peamiselt kohalikku puiduvaru, samas kui põhjapoolse ja Pariisi piirkonna ettevõtted eelistavad imporditud puitu.

Prantsusmaal ehitatakse igal aastal umbes 160 000 uut elamut, millest puitmajad moodustavad 10%. 75% kõikidest puitmajadest on puitkarkassmajad. Sisetootmine annab suurema osa puitmajadest ning on 2009. aastast saati kasvanud, ulatudes 2011. aastal 186 miljoni euroni. Riiki imporditakse üsna arvukalt moodulmaju – 2011. aastal 110 miljoni euro väärtuses. Siiski langes import 2011. aastal 2010. aastaga võrrelduna veidi, samas kui ekspordi kogusumma oli 2011. aastal vaid 46 miljonit eurot. Kuigi enamikku majadest kasutatakse riigisiselt, on eksport viimasel kahel aastal kasvanud, mis tähendab, et igal aastal eksporditakse rohkem hooneid.

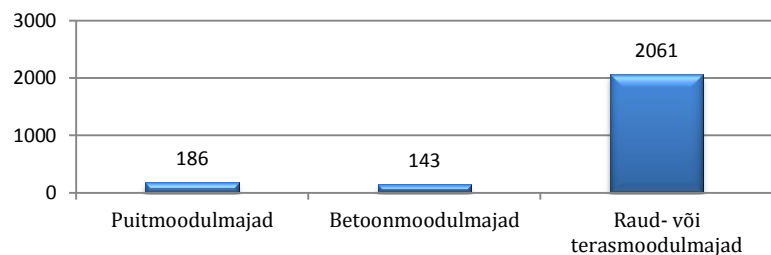
Puitmajad kogusid Prantsusmaal populaarsust alles viis aastat tagasi, seda mitmel põhjusel: seadusemuudatused, tarne korrigeerimine ja keskkonnaprobleemide tutvustamise märkimisväärne kasv meediakanalites. Sellest hoolimata domineerivad moodulmajade turgu raud- ja terashooned, millele järgnevad puit ja tsement. Raud- ja terashoonete tootmine ulatus 2061 miljoni euroni.

Puitmajad kogusid Prantsusmaal populaarsust alles viis aastat tagasi, seda mitmel põhjusel: seadusemuudatused, tarne korrigeerimine ja keskkonnaprobleemide tutvustamise märkimisväärne kasv meediakanalites. Sellest hoolimata domineerivad moodulmajade turgu raud- ja terashooned, millele järgnevad puit ja tsement. Raud- ja terashoonete tootmine ulatus 2061 miljoni euroni.

Puitmoodulmajade tootmine ja väliskaubandus Prantsusmaal, miljonit eurot

Moodulmajade tootmine Prantsusmaal materjalitüübi alusel, miljonit eurot, 2011

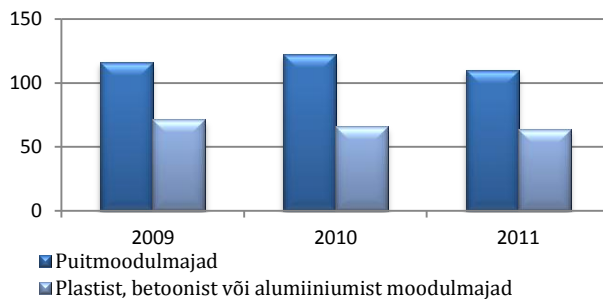

2011. aastal loetleti Prantsusmaa puitehitusturul 2466 ettevõtet, kuhu kuulusid ka puusepa- ja tiseritööga seotud valdkonnad ning eramajade ehitus. Nende ettevõtete kogukäive oli 2011. aastal 3,9 miljardit eurot.

Suundumused mahtudes ja koguses; tarbimise suunajad ning tarbijakäitumine

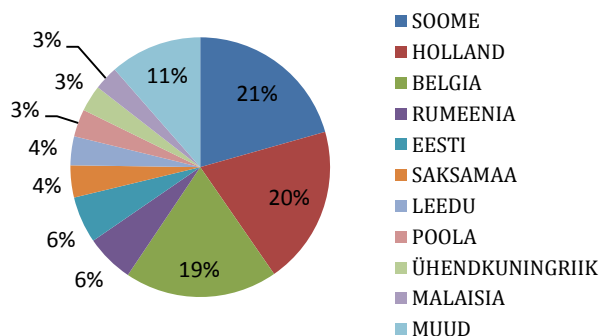
Ettevõtte Xerfi Group tehtud uurimuse kohaselt on puitmajad Prantsusmaa maapiirkondades populaarsust kogumas ning moodustavad 10% kõikidest eramajadest. Ajavahemikul 2005 kuni 2010 kahekordistus puitmajade osakaal tänu soodsatele õigusaktidele ja suurenenud keskkonnateadlikkusele. Ka majandussurutisel oli puitmajade leviku kasvule oma mõju, kuna tarbijad hakkasid otsima odavamaid alternatiive tsement- või raud-/terasmajadele.

Moodulmajade import Prantsusmaale materjalitüübi alusel, miljonit eurot

Endine Prantsusmaa president Nicholas Sarkozy käivitas 2007. aastal ambitsioonika energiasäästu käsitleva jätkusuutlikkuse plaani, millel on Prantsusmaa ehitustööstusele tulevikus märkimisväärne mõju. Üks selle plaani põhieesmärke on vähendada kasvuhoonegaaside koguheidet 2050. aastaks neli korda ja tagada seega ehitussektoris püsivalt madalam energiatarbimine. „Le Grenelle d’environnement” sisaldab üldisi madala energiatarbimise standardeid uutele elumajadele ja avalikele hoonetele ning toetab majade ja küttesüsteemide renoveerimist. 2013. aasta jaanuaris jõustus energiasäästliku maja (*Batiment Basse Consommation*) määrus, milles on sätestatud uued energiasäästlikkuse nõuded kõikidele uutele hoonetele. See nõuab ehitise energiatarbimise vähendamist kaks kolmandikku ehk 150-lt 50-le kWh/m²/aastas või suurte renoveerimistöode korral 80-le kWh/m²/aastas. Peale selle märgitakse strateegias, et alates 2020. aastast ei ole uued hooned mitte ainult energiasäästlikud, vaid ka energiapositiivsed (*Batiments énergies positives*), mis tähendab, et hooned toodavad ka energiat. Uus õigusakt soodustab puitmajade kasutamist, kuna puitmajad vajavad muust materjalist hoonetega võrreldes 30% õhemaid seinu, et säästa sama palju energiat. Selle tulemusena ennustavad asjatundjad 2015. aastaks puitmajade osakaalu kasvu kuni 13–15%.

Puitmoodulmajade import partnerite alusel, Prantsusmaa, 2012

Impordikategooriad ja kaubanduspartnerid

58% kõikidest puitmajadest on valmistatud imporditud toorainest. 2011. aastal importis Prantsusmaa 3,4 miljonit m³ saematerjali. Puitmoodulmajade impordis oli 2011. aastal väike langus (9,8%), kuid puitmoodulmajade importväärtus on siiski tunduvalt kõrgem kui plastist, tsemendist või alumiiniumist moodulmajadel, vastavalt 110 miljonit eurot ja 64 miljonit eurot 2011. aastal. Puitmoodulmaju imporditakse peamiselt Soomest (21%), Madalmaadest (20%) ja Belgiast (19%). Kokku annavad need riigid 60% puitmoodulmajade impordist, mistõttu on need selles vallas selged turuliidrid.

Eesti eksportijate võimalused

Tänu uuele energiasäästu õigusaktile ja tarbijate murele keskkonna pärast on puitmajade turul tohtu kasvupotentsiaal. Kohalikud ettevõtted, mis toodavad maju muudest materjalidest kui puit, ei ole veel nõudluse muutusega kohandunud ja jätavad seega importijatele turule tulemiseks ruumi. Peale selle on turg väga lokaliseeritud: 44% ettevõtetest töötab vaid ühes piirkonnas, vaid umbes iga kümnes ettevõtte katab kogu Prantsusmaa territooriumi.

Konkurentsikeskkond

Kohalikud tarnijad, suurima turuosaga ettevõtted

Suurimad ettevõtted Prantsusmaa ehitustööstuses ja nende 2011. aasta käive:

Nr	Ettevõtte	Käive
1	Bouygues Immobilier	1,95 miljonit eurot
2	Bouygues Batiment ile de France, Bouygues Batiment Internationali tütar-ettevõtte	1,46 miljonit eurot
3	Quille construction	0,62 miljonit eurot
4	ICADE	0,57 miljonit eurot

Suurimad ettevõtted puitehitussektoris, käive sisaldab kõiki tegevusharusid:

Nr	Ettevõtte	Käive
1	Soc Coop product Charpentiers de Paris	14,13 miljonit eurot
2	Pierrecharpente	7,32 miljonit eurot
3	Vaninetti	7,1 miljonit eurot
4	Kit Vulcain industrie	2,69 miljonit eurot

Suurenenud nõudluse tõttu on hiljuti turule sisenenud palju uusi tulijaid, näiteks ehitusettevõtjaid (Eiffage, Bouygues, Vinci), arendajaid (Geoxia) ja tootjaid (Bénéteau ou Serge Dassault). Mõned ettevõtted täiendavad oma tootevalikut puitmajadega (Cosylva, Burger, Infralbois, AST Group, Artis, Trecobat, Houses Pierre, Maisons France Confort). Teised omandavad puiduturul tegutsevaid spetsialiseerunud tootmisüksusi, suurendades seeläbi oma võimekust, mis annab omakorda lõppkasutajatele kindlustunnet ja parandab ettevõtte mainet (Beneteau, Gascogne et Millet, Natilia, Wood Eco House, Becokit). Näiteks kavatses AST Group oma tootmismahu kümnekordistada ning jõuda 2014./2015. aastaks tasemele 10 maja päevas, aastase tootlikkusega 2000–2200 hoonet.

Investeering turule sisenemiseks

Vajaminev investeering on tihedalt seotud turule sisenemiseks valitud viisiga. Kui siseneda turule partneri kaudu, on põhikulutused seotud sobiva partneri leidmise ja suhte loomisega. Vajaminev investeering oleks turu-uuring ja õige partneri leidmine, kvalitatiivsete turundus- või teabematerjalide loomine ning regulaarsete ettevõtjatevaheliste (B2B) külastuste korraldamine sihtturule.

Standardid, määrused, sertifikaadid ja tavad

Teavet ELi puidumääruse kohta, mis on peamine kohustuslik määrus ELis, kaasa arvatud Prantsusmaal, saate [veebilehelt](#). Puidumäärustega tegelev ametiasutus Prantsusmaal on põllumajandus-, toidu- ja metsandusministeerium (*Ministère de l'agriculture, de l'agroalimentaire et de la forêt*).

Prantsusmaa 27. detsembri 2012 määrus nr 2012-1489 tühistab eelmised direktiivid, kehtestab ehitustoodete regulatsioonile (ELi määrus nr 305/2011) ühtlustatud meetmed ja sätestab, et alates 1. juulist 2013 on CE-vastavusmärgis seinte, põrandate ja katuste valmiselementide puitstruktuuridele kohustuslik. Nende nõuete peaeesmärk ei ole ainult näidata puitkonstruktsioonide vastavust Euroopa Komisjoni direktiividele, vaid ka määrata puitkonstruktsiooni minimaalne eluiga.

Peale selle käivitas endine Prantsusmaa president Nicholas Sarkozy 2007. aastal ambitsioonika energiasäästu käsitleva jätkusuutlikkuse plaani, mille arvukatel määrustel on Prantsusmaa ehitustööstusele tulevikus märkimisväärne mõju. Ehitussektorit mõjutavad põhimäärused on järgmised:

- potentsiaalselt ohtlikke aineid sisaldavate ehitusmaterjalide ja taimekaitsevahendite müügi keelustamine ja viivitamatu kohustuslik teavitamine üldsusele mõeldud toodetes leiduvast nanomaterjalist;
- madala energiatarbimise standardite ühtlustamine uutes majades ja avalikes hoonetes ning elumajade ja küttesüsteemide renoveerimise toetamine.

Prantsusmaa on üks maailma suurimaid troopilise puidu importijaid Aafrikast, mida arvatakse eksportivat ebaseaduslikku puitu. Seetõttu on ohtralt sertifikaate, mis annavad kindlust, et puitmajade sektoris kasutatav materjal või toode ei ole pärit maailma ökosüsteeme kahjustavatest või ebaseaduslikest allikatest:

- Programme for Endorsement of Forest Certification Schemes (PEFC), mis tagab ressursside taastuvuse;
- Forestry Stewardship Council (FSC);
- Sustainable Forestry Initiative (SFI);
- süsteem OLB (prantsuse keeles *Origine et Légalité des Bois*, mida võib tõlkida kui „puidu ja sellest saadud toodete seaduslikkus“);
- Malaysian Timber Certification Council (MTCC).

Kuna Prantsusmaa on ELi liikmesriik, ei kehtestata puitmajadele tollimakse, kuna ELi-siseselt liiguvad tooted ja teenused vabalt. Lisateavet Prantsusmaa tolli kohta saate [adressilt](#).

Turule sisenemine

Prantsusmaa turul töötamiseks peab ettevõttel olema turust hea ülevaade ja teadmised kohalike nõuete kohta puitmajadele. Prantsusmaa ehitusliit soovib järgmist: „Kui soovite Prantsusmaal töötada, peab ettevõtte olema kursis Prantsusmaa ehitusnormidega või tegema koostööd kohaliku partneriga, kes tegeleb sertifitseerimisprotseduuridega ja tagab ka 10-aastase ehituskindlustuse garantii“.

Võimalikud turule sisenemise viisid:

- partnerlussuhte loomine hulgimüüja või importija/edasimüüjaga, kes toodet turul täiendavalt reklaamib, alustades otsest koostööd kohalike ehitusettevõtetega;
- ettevõtte harukontori avamine enda müügiõuga.

Eesti puitmajaliidu klasterjuhi Kristiina Rebase sõnul on põhitakistused, mis Eesti tarnijat Prantsusmaa turule sisenedes ees ootavad, eeldatavasti keelebarjäär, kahe riigi kultuurierinevused ja vähene nõudlus puitmajade järele Prantsusmaa turul. Prantsuse keelt võetakse peamise ärikeelesena ja inglise keeles kõneldakse Prantsusmaal harva. Seetõttu on prantsuse keele oskus Prantsusmaa turule sisenemisel kohustuslik.

Samuti mängivad olulist rolli erinevused ettevõttekultuuris. Eesti äriinimesed eelistavad sirgjoonelist äri, milles keskendutakse lühiperspektiivile. Eestlased eeldavad tavaliselt, et otsused võetakse vastu kohapeal, mida aga Prantsusmaa äriinimestega koostööd tehes ei juhtu. Prantslased keskenduvad pikaajalisele perspektiivile ega võta partnerlusettepanekuid kiiresti vastu. Seetõttu võidakse kiire müügi soovi Prantsusmaa turul pidada solvanguks, mis välistab igasugused tulevased koostöövõimalused. Kristiina Rebane märkis ka, et vähene nõudlus puitmajade järele Prantsusmaa turul on üks peapõhjuseid, miks Eesti tarnijad ei ole suutnud Prantsuse turul olulist turuosa haarata. Kuigi puitmajad on viimastel aastatel Prantsusmaa inimeste seas populaarsemaks muutunud, on kivi endiselt ehitusel eelistatum materjal.

Arvestades Eesti ja Prantsusmaa ärikeskkondade erinevusi on väga oluline, et Eesti tarnijad leiaksid turule sisenemisel kohaliku esindaja või partneri, kellel on kohalikust turust üksikasjalikud teadmised. Üksinda turule sisenemine on tõenäoliselt palju raskem, nõuab tunduvalt suuremaid investeeringuid ja rohkem aega.

Eesti importis 2012. aastal Prantsusmaalt kaupa kokku 247 miljoni euro väärtuses, mis on 1,8% Eesti koguimportist. Eksport Prantsusmaale moodustas 1,4% ja selle kogusumma 2012. aastal oli 169 miljonit eurot. Puit ja puittooted moodustasid 11% Prantsusmaale läinud kogueksportist, mis asetab Prantsusmaa puidu ekspordipartnerite seas 11. kohale.

Üldiselt saab Prantsusmaa kuvandit Balti riikidest, ka Eestist, kirjeldada sõnadega „tühi leht”. Seetõttu on endiselt tarvis tõestada, et Balti ettevõtted on usaldusväärsed ja kvaliteetsed äripartnerid, kellel on puitehitusvaldkonnas põhjalik ning nüüdisaegne oskusteave. Samuti nõuab see Balti ettevõtetelt kvaliteetsete teenuste, tugevate kaubamärkide ja professionaalse suhtumise tagamist ning vähemalt alusteadmisi Prantsusmaa müügikanalite kohta.

Peamised Prantsusmaal toimuvad üritused ja messid:

- rahvusvaheline puitehituse mess Wood2Build toimub 5.–7. juunini 2013 ning seda korraldab Artexis expo Namuris Prantsusmaal www.bois-habitat.be/en
- rahvusvaheline puidumess International Timber trade show (*Carrefour International du Bois*), 4.–7. juuni 2014 Nanteses Prantsusmaal www.timbershow.com
- puitehitusmess Grenoble (03.04–06.04.2014) www.salondubois.com
- „Construire naturel” – näitusmess, mis on pühendatud puitmajadele, ökomaterjalidele ja säästvatele arengule Lille’is (01.11–04.11.2013) www.construire-naturel.com
- „Residence Bois” – puitehituse näitusmess Lyonis toimub 17.–20. oktoobrini 2013. www.salon-residence-bois.com
- Salon Maison Bois toimub 20.–23. septembrini 2013 Angersis. www.salon-maison-bois.com
- Vivons Bois toimub 01.–04. novembrini 2013 Bordoos www.conforexpo.com/Salon-vivons-bois/

Avalikud hanked

Prantsusmaa riigihankereeglid, mis rakendavad ELi õigusakte, reguleerivad ametiasutuste ja teatud teiste asutuste hankeid Prantsuse riigi piires. Prantsusmaal reguleerivad riigihankereegleid kaks direktiivi:

- avaliku sektori direktiiv (2004/18), mis kohaldub teenustele, tarnetele või töödele, mille hangetes osalevad avalikud organid;
- üldhuviteenuste direktiiv (2004/17), mis kohaldub teenustele, tarnetele või töödele, mille hangetes osalevad kommunaalteenused, mis on seotud üldhuviteenustega. Riigis kasutatakse e-hanget, mis tähendab, et kõik avalikud pakkumised on veebis nähtavad ja osalejad saavad pakkumisdokumentatsiooni täita ja esitada Internetis. Viide e-hankele: [link](#).

Valdkonna kontaktid

- Prantsusmaa riiklik statistika
- Põllumajandus-, toidu- ja metsandusministeerium
(*Ministère de l'agriculture, de l'agroalimentaire et de la forêt*)
- Prantsusmaa puidukaubanduse liit (*Le Commerce de Bois*, LCB)
- Puitehituse liit (Afcobois)
- Ehitajate ja tiserite riiklik ühing (SNCCBLC)
- Ehituskvaliteedi agentuur (AQC)
- Prantsusmaa ehitusföderatsioon

www.insee.fr

www.agriculture.gouv.fr

www.lecommercedubois.org

www.afcobois.fr

www.glulam.org

www.qualiteconstruction.com

www.netbois.com

Tradewithestonia.com

www.tradewithestonia.com on EASi loodud teenus, mille eesmärk on luua Eesti ettevõtetele uusi ekspordisuhteid.

See portaal on väga hea kanal tutvustamiseks oma tooteid/teenuseid välisriikide ettevõtjatele ning see on mõeldud kõikidele Eesti ettevõtetele, kes ekspordivad või plaanivad seda tulevikus teha.

Portaali registreerumine on TASUTA.

Tutvu portaaliga: >> www.tradewithestonia.com

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS)

Registrikood 90006006

Lasnamäe tn 2, Tallinn 11412

Tel: 6279700, faks: 6279701

eas@eas.ee

www.eas.ee

Viimati uuendatud 15.07.2013